

Excellence Roses 2018 & 2019

R. T. Houtman

Sinds 1974 kende de Nederlandse rozenwereld het predicaat Toproos. Dit is in het begin van de 20^e eeuw gewijzigd in Excellence Roses. De keuringen werden gecoördineerd en uitgevoerd door de Cultuurgroep voor Rozen en Rozenonderstammen. Sinds december 2017 worden deze keuringen gecoördineerd door de keuringscommissie van de KVBC, waarbij de Cultuurgroep zich heeft aangesloten bij Anthos, als uitvoerende organisatie.

De coördinatie door de KVBC houdt in dat het secretariaat van de keuringscommissie de meldingen verwerkt, de keuringsformulieren opmaakt, het contact onderhoudt met de vertegenwoordigers van de deelnemende rosaria, de cultuurgroep en Anthos en de ingevulde formulieren verzameld en verwerkt.

De deelnemende rosaria zijn: Rosarium Boskoop, Rozenhof Lottum en Rosarium Winschoten in Nederland en Rosarium Rivierenhof en Proefcentrum voor Sierteelt (PCS) in België.

Rozenveredelaars in heel Europa wordt gevraagd hun nieuwe rozen in te sturen voor de Excellence Roses keuringen. Alle meldingen worden in plantvakken opgeplant in de rosaria om vervolgens gedurende drie jaar te worden beoordeeld. In alle deelnemende rosaria wordt vier keer per seizoen gekeurd, door een keuringscommissie van maximaal 10 personen. Per commissie zijn er twee vertegenwoordigers van de Nederlandse

Rozenvereniging. Bij de keuringen wordt een speciaal hiervoor ontwikkeld formulier gebruikt. Dit is vergelijkbaar met de scorekaarten zoals de keuringscommissie deze al enkele jaren gebruikt, maar aangepast voor het keuren van rozen.

Na het derde jaar worden de totaalcijfers berekend en wordt, aan de hand van onderstaande staffel, bepaald welke rozen in aanmerking komen voor het Excellence Roses predicaat:

Klimrozen	minimaal 60 punten
Floribunda-rozen	minimaal 65 punten
Bodembedekkende rozen	minimaal 65 punten
Theehybride-rozen	minimaal 60 punten
Miniaturrozen	minimaal 65 punten
Patio-rozen	minimaal 65 punten
Park/heesterrozen	minimaal 65 punten

Criteria

Om het predicaat te behalen moeten de rozen gedurende drie seizoenen goed tot zeer goed scoren op een aantal criteria. In de cijfers tellen algemene indruk, bloei/sierwaarde bloemen en gezondheid allemaal voor 30 % mee. De laatste 10% van het cijfer is voor de geur. Dit is in lijn met de praktische toepassing van moderne rozen. Uitgezonderd de patio-rozen (die veelal als potplant worden toegepast) worden rozen in plantvakken toegepast. In het cijfer voor algemene indruk zit de plantvorm en het dichtgroeien van het plantvak verwerkt. Verder staat dit cijfer voor de plantverhouding, eventuele bottels en het uiterlijk van de planten als geheel. Dat er een cijfer voor de bloei (rijkheid) en de sierwaarde wordt gegeven spreekt voor zich. Keurmeesters letten op bloemvorm, -kleuren, -grootte en de bloemkleuren bij uitbloeien. Omdat – vooral bij consumenten – geur belangrijk is, wordt hier een apart cijfer voor gegeven.

Dat rozen gezond moeten zijn spreekt ook voor zich. Gezonde rozen zijn mooier en zowel tijdens de teelt als bij de eindgebruiker zijn minder tot geen gewasbeschermingsmiddelen nodig. In de rosaria vindt geen chemische gewasbescherming plaats. De belangrijkste aantastingen in rozen zijn (valse) meeldauw en roest.

Excellence Roses 2018 (plantjaar 2015)

Van de rozen die in de late winter van 2015 werden opgeplant, waren in december 2018 de keuringsresultaten bekend, te laat voor opname in Dendroflora Nr. 54. In plantjaar 2015 werden 17 rozenrassen opgeplant voor de keuringen. Hiervan werden acht rozen bekroond met het Excellence Roses predicaat. Een beknopte beschrijving van deze acht bekroonde planten:

Rosa 'Kordiagraf' (GRÄFIN DIANA) (Hybrid Tea)

INZENDER/WINNER: W. Kordes' Söhne,
Offenseth-Sparrieshoop, Duitsland, 2012

PUNTEN: 73,25

Opgaand groeiende Theehybride-roos die circa 1 m hoog wordt. De bloemen zijn volledig gevuld en iets gekwartierd. De bloemen openen paars-

Rosa 'Kordiagraf' (GRÄFIN DIANA) (Hybrid Tea)
(FOTO: KS)

Rosa 'Korglojaka' (ROSENFASZINATION) (Floribunda)
(FOTO: KS)

rood, om vervolgens iets paarser te verbloeien, wat niet storend is. Ze zijn 8-10 cm groot en verspreiden een zeer sterke en aangename geur. Het is een goed groeiende, gezonde plant waarvan de donkere bloemkleur veel mensen aanspreekt.

Rosa 'Korglojaka' (ROSENFASZINATION) (Floribunda)

INZENDER/WINNER: W. Kordes' Söhne,
Offenseth-Sparrieshoop, Duitsland, 2013

PUNTEN: 68,02

Breed opgaand groeiende Floribunda-roos die circa 1 m hoog wordt. Het blad is donkergroen en zeer gezond. De bloemen zijn 8-10 cm groot en volledig gevuld. De kleurindruk is roze, maar feitelijk zijn de bloemen zacht lilaroze, neigend naar crèmewit-roze. 'Korglojaka' heeft de uitstraling van een ouderwetse roos, maar de groei-kracht, gezondheid en bloeirijkheid van een moderne roos.

Rosa 'Korladcher' (CHERRY LADY) (Hybrid Tea)

INZENDER/WINNER: W. Kordes' Söhne, Offenseth-Sparrieshoop, Duitsland, 2012
PUNTEN: 62,31
Net als de hierboven beschreven 'Kordiagraf' een Theehybride, maar de bloemvorm is veel klassieker en lijkt bijna op een snijroos. Compacte struik tot circa 80 cm met glanzend donkergroen blad. De warm rozerode bloemen verschijnen vaak in kleine trossen, zijn 8-10 cm groot. De kroonblaadjes zijn soms iets gekarteld. Vanwege de compacte, bossige groei kan 'Korladcher' ook in kleine plantvakken worden toegepast.

Rosa 'Kortutu' (JUGENDLIEBE) (Floribunda)

INZENDER/WINNER: W. Kordes' Söhne, Offenseth-Sparrieshoop, Duitsland, 2010
PUNTEN: 65,68
Vrij compacte Floribunda-roos die circa 80 cm hoog wordt. Zoals ook de andere moderne rozen van Kordes heft ook 'Kortutu' gezond, donkergroen blad. De bloemen zijn 8-10 cm groot en volledig gevuld. De rode bloemkleur blijft ook onder extremere weersomstandigheden goed en zal niet neigen naar purper of verbleken. Commercieel is deze roos een goed voorbeeld van het gebruik van handelsnamen: in Europa wordt 'Kortutu' verhandeld als JUGENDLIEBE, in het Verenigd Koninkrijk als FIRST LOVE, in Australië als GALLIPOLI CENTENARY ROSE en in Zuid-Afrika als ARCHBISHOP DESMOND TUTU.

Rosa 'Myka' (Shrub)

INZENDER/ WINNER: M. Braun, Alphen aan den Rijn, 2015
PUNTEN: 64,92
Dichtvertakte, breed opgaand groeiende heesterroos tot circa 1,2 m hoog. Bladeren glanzend donkergroen en gezond. De bloemen zijn relatief klein, maar verschijnen in forse pluimen. Ze zijn enkelvoudig, warm rozerood met een opvallend lichter hart. De bloemen geuren iets. Later in het seizoen worden de bloemen gevolgd door talloze oranje-rode bottels.

Rosa 'Korladcher' (CHERRY LADY) (Hybrid Tea)
(FOTO: KS)

Rosa 'Kortutu' (JUGENDLIEBE) (Floribunda)
(FOTO: KS)

Rosa 'Myka' (Shrub)
(FOTO: MB)

Rosa 'Poulht008' (ELAINE PAGE) (Hybrid Tea)

INZENDER/ WINNER: Poulsen Roser A/S, Fredensborg, Denemarken, 2011
PUNTEN: 61,04
Compacte, breed opgaand groeiende Theehybride-roos tot circa 1 m hoog. De plant is dicht vertakt wat een bossige indruk geeft. Gezond, glanzend donkergroen blad. De bloemen zijn relatief groot, 10-15 cm. Ze zijn gevuld en helderroze van kleur. De bloemen geuren vrij sterk en aangenaam.

Rosa 'Tan06004' (LAMPION) (Floribunda)

INZENDER: Boomkwekerij Piet Hanekamp BV, Scheerwolde
WINNER: Rosen Tantau KG, Uetersen, Duitland, 2012
PUNTEN: 66,97
Een krachtig bossig groeiende Floribunda-roos tot circa 1 m hoogte met donkergroen, sterk glanzend en zeer gezond blad. Zacht- tot heldergele, gevulde bloemen, waarvan de bovenste randen van de bloemblaadjes rozerood zijn. Naarmate de bloemen uitbloeien wordt deze rozerode kleur intenser waardoor de bloemen geheel lijken te verkleuren. De bloemen zijn 6-8 cm groot en staan in dicht bezette pluimen met meerdere bloemen per steel.

Rosa 'Velheav' (DINKY) (Shrub)

INZENDER: Lens Roses, Oudenburg, België
WINNER: Rudi Velle, Oudenburg, België, 2002
PUNTEN: 64,34
Groei-krachtige heesterroos (Moschata-hybride) die circa 1,5 m hoog wordt. Vormt een opgaande struik met overhangende, bijna stekelloze takken. Het blad is frisgroen en glanzend. De grote piramidevormige trossen bestaan uit talloze kleine, gevulde, bloemen. Ze hebben een typische, warm donker fuchsiaroze kleur en zijn opvallend kleurvast en weerbestendig. De bloei start iets later in het seizoen dan andere rozen, meestal rond eind juni, maar herbloeit tot december.

Rosa 'Poulht008' (ELAINE PAGE) (Hybrid Tea)
(FOTO: PR)

Rosa 'Tan06004' (LAMPION) (Floribunda)
(FOTO: PH)

Rosa 'Velheav' (DINKY) (Shrub)
(FOTO: LR)

Excellence Roses 2019 (plantjaar 2016)

In plantjaar 2016 werden 23 rozenrassen opgeplant voor de keuringen. Hiervan werden vier rozen bekroond met het Excellence Roses predicaat. Een beknopte beschrijving van deze vier bekroonde rozen:

Rosa 'Korgetcali' (AIRBRUSH) (Floribunda)

INZENDER/WINNER: W. Kordes' Söhne, Offenseth-Sparrieshoop, Duitsland, 2013

PUNTEN: 65,71

Compact en bossig groeiende Floribunda-roos tot circa 70 cm hoogte. Bladeren glanzend donkergroen, gezond. De halfgeevulde bloemen zijn 7-8 cm groot. De bloemblaadjes zijn diep oranje met zachtroze randen. Naarmate de bloei vordert kleuren ze donkerder oranjeachtig roze. Het hart van iedere bloem is geel, wat de bloemen een frisse uitstraling geeft.

Rosa 'Tan09564' (ROMINA) (Hybrid Tea)

INZENDER: Boomkwekerij Piet Hanekamp BV, Scheerwolde

WINNER: Rosen Tantau KG, Uetersen, Duitsland, 2015

PUNTEN: 60,97

Deze Theehybride-roos heeft de uitstraling van een nostalgische roos met de betrouwbare gezondheid van een moderne roos. Het is een opgaand groeiende plant tot circa 1,5 m hoog. Het glanzend donkergroene blad blijft mooi en dicht tot laat in het jaar. De grote, oud roze bloemen zijn volledig gevuld en verspreiden een aangename geur.

Rosa 'Viscampina' (TAXANDRIA) (Shrub)

INZENDER: Viva International, Herselt, België

WINNER: Martin Vissers, Herselt, België, 2014

PUNTEN: 66,49

Iets hoger groeiende heesterroos (Moschata-hybride) tot circa 1,4 m hoog. Groeit met sierlijk overhangende takken waaraan talloze halfgeevulde bloemen over een lange periode verschijnen. De bloemen zijn circa 6 cm groot en mooi komvormig. Vanuit botergele knoppen openen de zuiver witte bloemen met een mooi afstekend

Rosa 'Korgetcali' (AIRBRUSH) (Floribunda)
(FOTO: KS)

Rosa 'Tan09564' (ROMINA) (Hybrid Tea)
(FOTO: PH)

hart van gele meeldraden. Tegen de achtergrond van het donkergroene, glanzend blad steken de bloemen prachtig af. De bloemen geuren licht en aangenaam zoet. 'Viscampina' kent een hoge ziekteresistentie en presteert prima onder alle weersomstandigheden.

Rosa 'Vismarok' (JEAN ROBIE) (Floribunda)

INZENDER: Viva International, Herselt, België

WINNER: Martin Vissers, Herselt, België, 2015

PUNTEN: 66,45

Deze Floribunda-roos heeft het allemaal: een gebalanceerde combinatie van struikvorm (circa 90 cm hoog), gezond donkergroen blad en fraaie bloemen. De bloemen zijn zachtgeel en elegant komvormig. Ze zijn volledig gevuld en geuren aangenaam. Uitzonderlijk ziekteresistent. Werd genoemd (handelsnaam) naar de Belgische schilder Jean Robie (1821-1910), die één van de meest succesvolle 19e-eeuwse schilders van stilleven met bloemen en fruit was.

Rosa 'Viscampina' (TAXANDRIA) (Shrub)
(FOTO: VI)

Rosa 'Vismarok' (JEAN ROBIE) (Floribunda)
(FOTO: VI)

SUMMARY

Since 1974 the Toproos award was the main award for roses in the Netherlands. Early in the 21st century this award was renamed Excellence Roses. As from December 2017 onwards the Trials Committee of the Royal Boskoop Horticultural Society (KVBC) organises these trials and processes the results.

All assessed roses are planted in three main rose gardens in the Netherlands (Lottum, Winschoten and Boskoop) and two in Belgium (Antwerp and Gent). The trials last for three years. After this period the average rating, given by all committee members in all rose gardens, become available. In order to receive the Excellence Roses award an average of at least 65 points needs to be scored. With the exception of climbers/ramblers and hybrid-tea roses, which need an average of at least 60 points. The varieties are judged on overall impression (30%), ornamental value of flowers/flowering (30%) and health (30%). The final 10% of the rating is for scent. In 2018 Excellence Roses awards were presented for roses planted in early 2015. A total of 17 recently introduced roses were planted and assessed. Eight of these were awarded Excellence Roses. In 2019 Excellence Roses awards were presented for roses planted in early 2016. A total of 23 recently introduced roses were planted and assessed. Four of these were awarded Excellence Roses. Descriptions of the all awarded roses are given (in Dutch).